

İstanbul, 20 Haziran 2022

2022/2681

GENEL MEKTUP
No: 865

Konu : Kredili Sermaye Piyasası İşlemlerine İlişkin Kurul İlke Karar Bildirimi
hk.

İlgi : 30.03.2022 tarih ve 862 No'lu Genel Mektubumuz.

Ortaklıkların paylarının ilk halka arzında aracı kurumlar tarafından kredili işleme konu taleplerin toplanmasına ilişkin uygulamanın yeknesaklaştırılması ve kredili sermaye piyasası aracı işlemlerine ilişkin bazı hususlarda uygulamanın yönlendirilmesine yönelik Sermaye Piyasası Kurulu'nun (*Kurul*) i-SPK.45.4 (24.03.2022 tarih ve 14/461 s.k.) sayılı İlke Kararı ile ilgili olarak; bazı hususların uygulanmasına yönelik ilave açıklamaların yapılması amacıyla Kurul Karar Organı'nın 16.06.2022 tarih ve 32 sayılı toplantısında alınan i-SPK.45.5 (16.06.2022 tarihli ve 32/917 s.k.) sayılı açıklayıcı yeni bir İlke Kararı hakkında Kurul'un 17.06.2022 tarih ve E-32992422-225.02-22940 sayılı yazısını Genel Mektubumuz ekinde gereği için bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla,

Serdar SÜRER
Genel Sekreter

Ek : Kurul'un 17.06.2022 tarih ve E-32992422-225.02-22940 sayılı yazısı.

T.C.

Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığı
Aracılık Faaliyetleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-32992422-225.02-22940
Konu : Kurul Karar Bildirimi-İlke Kararı Hk

17.06.2022

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ
Büyükdere Caddesi No:173 1. Levent Plaza A Blok Kat:4
34394 Levent/İSTANBUL

İlgi: 28.04.2022 tarih ve 83723 sayı ile Kurulumuz kayıtlarına alınan yazınız

İlgide kayıtlı yazınızla; Kurulumuz Karar Organı'nın i-SPK.45.4 (24/03/2022 tarihli ve 14/461 s.k.) sayılı İlke Kararı uyarınca, ortaklıkların paylarının ilk halka arzında aracı kurumlar tarafından kredili işleme konu taleplerin toplanmasına ilişkin uygulamanın yeknesaklaştırılması ve kredili sermaye piyasası aracı işlemlerine ilişkin bazı hususlarda uygulamanın yönlendirilmesini teminen, belirli ilke ve esasların uygulanmasına karar verildiği ifade edilerek, belirlenen esaslar ile ilgili olarak Birliğiniz üyesi kurumlar tarafından iletilen sorun ve tereddütlere yer verilmiş ve anılan İlke Kararı'na yönelik sektörde uygulama birliği sağlanarak, oluşabilecek ihtilafların önüne geçmek üzere tereddütlerin giderilmesi amacıyla görüşleriniz Kurulumuza sunulmuştur.

Söz konusu yazınızda yer verilen hususların görüşüldüğü Kurulumuzun 16.06.2022 tarih ve 32 sayılı toplantısında (Karar No:917) diğer hususların yanı sıra;

Kurul Karar Organı'nın i-SPK.45.4 (24/03/2022 tarihli ve 14/461 s.k.) sayılı İlke Kararı ile ortaklıkların paylarının ilk halka arzında aracı kurumlar tarafından kredili işleme konu taleplerin (II-5.2 sayılı Sermaye Piyasası Araçlarının Satışı Tebliği'nin 5 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca nakit talep olarak değerlendirilmektedir.) toplanmasına ilişkin uygulamanın yeknesaklaştırılmasını ve kredili sermaye piyasası aracı işlemlerine ilişkin bazı hususlarda uygulamanın yönlendirilmesini teminen belirlenen ilke ve esaslar kamuoyuna duyurulmuştur.

İlke Kararı ile ilgili olarak Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından Kurulumuza iletilen talepler göz önünde bulundurularak, bazı hususların uygulanmasına yönelik ilave açıklamaların yapılması gereği ortaya çıkmış, bu nedenle 24/03/2022 tarihli ve 14/461 sayılı İlke Kararı kapsamında, aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde açıklayıcı yeni bir İlke Kararı alınmasına karar verilmiştir:

“A) Ortaklıkların paylarının ilk halka arzında, payları satın almak isteyen yatırımcıların taleplerinin II-5.2 sayılı Sermaye Piyasası Araçlarının Satışı Tebliği'nin (II-5.2 sayılı Tebliğ) beşinci maddesinin beş ve altıncı fıkralarında belirtilen usul ve esaslara göre toplanması zorunludur. Bu kapsamda, yatırımcıların taleplerini ilettikleri aracı kurumlardaki hesaplarında bulunan nakit tutarlarıyla veya II-5.2 sayılı Tebliğ'in 5 inci maddesinin altıncı fıkrası kapsamındaki varlıkların izahnamede belirtilen şekilde blokajı yoluyla talepte bulunmaları gerekmektedir. Seri: V, No: 65 sayılı Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ'in (Seri: V, No:65 sayılı Tebliğ) 15 inci maddesi çerçevesinde halka arz sırasında yasağa tabi olmayan konsorsiyum üyesi aracı kurumlar tarafından müşterilerine kredili sermaye piyasası aracı işlemi yaptırılabilir. Ancak, bu şekilde kredili sermaye piyasası aracı işlemleri yaptırılması halinde, yatırımcılar

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 44231F8E-B0FB-470C-9CF3-B0BDF308ADDD

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/spk-ebys>

Mustafa Kemal Mahallesi, Dumlupınar Bulvarı (Eskişehir Yolu) No:156 06530 Çankaya/ANKARA,
Tel: (312) 2929090, Faks: (312) 2929000,

Bilgi için: Oğuzhan DEMİRCİ
Uzman Yardımcısı

İstanbul Temsilciliği: Harbiye Mah. Asker Ocağı Cad. No:6 Süzer Plaza 34367 Şişli / İSTANBUL

Telefon No: (312) 292 8835

Tel: (212) 334 55 00, Faks: (212) 334 56 00

e-posta: iletisim@spk.gov.tr, İnternet Adresi: <http://www.spk.gov.tr>

Kep Adresi: spk@hs01.kep.tr

tarafından halka arza ilişkin talebin iletildiği anda, kredi olarak kullandırılan nakdin, nakit başvurularda olduğu gibi ilgili banka hesabına aktarılmak üzere aracı kurumlar tarafından ayrı bir hesapta bloke edilmesi ve talep iletim anından başlamak üzere başta genel işlem sınırları, özel işlem sınırları ve asgari özkaynak oranları olmak üzere Seri: V, No:65 sayılı Tebliğ'in kredili sermaye piyasası işlemlerine ilişkin hükümlerine uygun hareket edilmesi zorunludur. Aracı kurumlar tarafından, payların halka arzına ilişkin birincil piyasa işlemlerinde ve talep toplanmasında Seri: V, No:65 sayılı Tebliğ'in 9 uncu maddesi kapsamında müşterilerine satın alınmak üzere talepte bulunulan payların değerinden daha az net varlıkla işlem yaptırılamaz.

Bu kapsamda;

a) i. Kurumsal yatırımcıların (II-5.2 sayılı Tebliğ'in 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde tanımlandığı üzere Kurulun yatırım kuruluşlarına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan ve talebe dayalı olarak profesyonel kabul edilenler dışındaki profesyonel müşteriler)

- Nakit başvurularında ödenmeme riskinin yetkili kuruluşlarca üstlenilmesi kaydıyla, sermaye piyasası aracının bedelini talep toplama süresinin bitimini takiben de ödeyebileceğine, bir başka deyişle, kurumsal yatırımcıların nakit talep iletimi anında, satın almak istedikleri payların bedeline tekabül eden nakdin izahnamede belirtilen ilgili banka hesabına aktarılmak üzere aracı kurumlar tarafından ayrı bir hesapta bloke edilmesine gerek bulunmadığına,

- Kredi kullanmak suretiyle nakit talepte bulunmaları halinde ise, satın almak istedikleri payların bedeline tekabül eden nakdin izahnamede belirtilen ilgili banka hesabına aktarılmak üzere aracı kurumlar tarafından ayrı bir hesapta bloke edilmesi gerektiğine,

ii. Bireysel yatırımcıların (II-5.2 sayılı Tebliğ'in 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlandığı üzere kurumsal yatırımcı tanımı dışında kalan gerçek ve tüzel kişiler) nakit talepte bulunmaları halinde, satın almak istedikleri payların bedeline tekabül eden nakdi (kredi kullanmak suretiyle nakit talepte bulunmaları hali de dâhil olmak üzere), talep anında ilgili yatırım kuruluşuna tevdi etmeleri gerektiğine ve bu nakdin talep iletimi anında, izahnamede belirtilen ilgili banka hesabına aktarılmak üzere aracı kurumlar tarafından ayrı bir hesapta bloke edilmesi gerektiğine,

iii. II-5.2 sayılı Tebliğ'in 5 inci maddesinin altıncı fıkrası kapsamında talepte bulunulması halinde, bireysel ve kurumsal yatırımcıların aynı esaslara tabi olmasına,

b) Halka arza katılım amacıyla tahsil edilen yatırımcı nakdinin hem halka arza katılım saikiyle blokaja alınmasının, hem de kredili sermaye piyasası aracının alımı işlemlerinde özkaynağa kabul edilmesinin mümkün olmadığına,

c) Nakit başvurular kapsamında müşterilere tahsis edilen kredilerin aktarıldığı hesapta bulunan nakdin, aracı kurum tarafından nemalandırılması usulünün anaparanın zarara uğratılmaması ve yatırımcıların satın almak istedikleri payların bedelinin, izahnamede yer alan süre içinde izahnamede belirtilen ilgili banka hesabına aktarılması kaydıyla taraflar arasında serbestçe belirlenebileceğine ve yatırımcılara tahsis edilen krediye ilişkin faiz hesaplaması hususunda; ilgili izahnamelerde işbu ilke kararıyla uyumlu olacak biçimde kredi kullanılabileceğine dair hükme yer verilmiş olması şartıyla hangi tarih aralığının esas alınacağını taraflar arasında akdedilecek çerçeve sözleşme hükümleri uyarınca tayin edilebileceğine,

ç) Aracı kurumlarca, yatırımcıların talepleri karşılığında nakit veya kıymetin, yukarıda (c) bendinde belirtilen nemalandırma işlemlerine ilişkin hususlar saklı kalmak kaydıyla, blokaja alınması gerektiğine, herhangi bir teminat alınmaksızın (kredi limiti olup kredi kullandırılmamış ya da limit boşluğu olan yatırımcılar da dâhil) yatırımcı taleplerinin (açık takas pozisyonu uygulaması çerçevesinde) kabul edilemeyeceğine, bir başka deyişle, ortaklıkların paylarının ilk halka arzında talep toplanmasında Seri: V, No:65 sayılı Tebliğ'in "Takas süresi içerisinde yapılan işlemlerin teminatlandırılması" başlıklı 9 uncu maddesi kapsamında işlem yaptırılamayacağına,

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 44231F8E-B0FB-470C-9CF3-B0BDF308ADDD

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/spk-ebys>

Mustafa Kemal Mahallesi, Dumlupınar Bulvarı (Eskişehir Yolu) No:156 06530 Çankaya/ANKARA,

Bilgi için: Oğuzhan DEMİRCİ
Uzman Yardımcısı

İstanbul Temsilciliği: Harbiye Mah. Asker Ocağı Cad. No:6 Süzer Plaza 34367 Şişli / İSTANBUL

Telefon No: (312) 292 8835

Tel: (212) 334 55 00, Faks: (212) 334 56 00

e-posta: iletisim@spk.gov.tr, İnternet Adresi: <http://www.spk.gov.tr>

Kep Adresi: spk@hs01.kep.tr

d) Yatırımcıların hesaplarında bulunan sermaye piyasası araçlarının, kredili işleme konu olacak taleplerde özkaynak olarak kabulünde veya II-5.2 sayılı Tebliğ'in 5 inci maddesinin altıncı fıkrası kapsamında varlıkların blokaja konulması suretiyle iletilecek taleplerde blokaja konu edilen varlık karşılığında bulunulabilecek talep tutarının hesaplanmasında, Seri: V, No:65 sayılı Tebliğ'in 12 nci maddesinde yer verilen hususların uygulanması gerektiğine,

e) II-5.1 sayılı İzahname ve İhraç Belgesi Tebliği'nin 5 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca borsada işlem görmesi zorunlu olan sermaye piyasası araçlarının ihraç edilmek istenmesi durumunda, ihraççıların Kurul'a yapacakları onay başvurusunun yanı sıra ihraç edilecek sermaye piyasası araçlarının işlem görmesi için borsaya başvurularının zorunlu olduğu ve izahnamelerde ilgili payın işlem göreceği pazara ilişkin Borsa İstanbul A.Ş. görüşüne yer verildiği göz önünde bulundurularak; aracı kurumların muhasebe sistemlerinde takibe imkân verilmesi koşuluyla, yatırımcıların talep oluşturmalarından itibaren talebe konu payın, halka arz değeri ve izahnamede yer verilen Borsa İstanbul A.Ş. görüşünde belirtilen işlem göreceği pazarın değerlendirme katsayısı dikkate alınarak; Seri: V, No:65 sayılı Tebliğ'in ilgili maddeleri kapsamında yatırımcının özkaynağı, limitleri ve özkaynak koruma oranı hesaplamalarına dâhil edilebilmesine

karar verilmiştir.

B) Seri: V, No: 65 sayılı Tebliğ'in 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasına ilişkin olarak (halka arzlarla sınırlı olmaksızın tüm işlemlerde):

- Kredili işlem sözleşmesi imzalanan her müşteri için kredi komitesi tarafından kredi limiti belirlenmesi ve belirlenen bu limitin kararın alındığı tarihte veri depolama kuruluşuna bildirilmesi zorunludur. Kredi limiti belirlenmesi sırasında müşterilerin malvarlığı, ödeme gücü, likiditesi ve diğer tüm gerekli tevsik edici bilgi ve belgelerin temin edilmesi şarttır.

- Kredi komitesi karar defterinde yer alan kararlar için elektronik ortamda da bir defter tutulur ve alınan kararlar kredi komitesi karar defterinin imzalandığı tarihte Kurul'un belge ve kayıt düzenlemeleri uyarınca tarih ve sıra numarası verilmek suretiyle zaman damgalı olarak elektronik karar defterine de kaydedilir.

Bu kapsamda,

i) Kredi komitesi karar defterinin imzalandığı tarihte Kurulumuzun belge ve kayıt düzenlemeleri uyarınca tarih ve sıra numarası verilmesi,

ii) Kredi komitesi kararlarına ilişkin kayıtların değiştirilemeyecek şekilde log kaydının tutulması,

iii) Kredi komitesi karar defterinin ilgili sayfasının taranarak e-YKS sisteminde elektronik olarak imzalanması,

suretiyle Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'nin e-YKS sisteminin kullanılması halinde, aracı kurumların kredi komitesi elektronik karar defteri tutma yükümlülüğünün yerine getirilmiş sayılmasına karar verilmiştir.

Aracı kurumlar nezdinde zaman damgalı olarak tutulacak elektronik karar defteri uygulamasına yönelik gerekli hazırlıkların **31.12.2022** tarihine kadar tamamlanarak uygulanmaya başlanması gerekmektedir.

- **Seri: V, No: 65 sayılı Tebliğ'in 5 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca; görev ve yetkilerin aracı kurumların iç kontrol prosedürlerinde belirlenmesi şartıyla,** kredi komitesi tarafından müşteriler için kredi limiti belirleme yetkisi, toplamda aracı kurumun Seri: V, No: 65 sayılı Tebliğ'in 7 nci maddesinde belirtilen özsermayesinin %5'ini aşmayacak şekilde genel müdür ve/veya genel müdür yardımcılara devredilebilir. **Yetki devri yapılan genel müdür ve/veya genel müdür yardımcıları tarafından müşteri için belirlenen kredili limitinin daha sonra kredi komitesi**

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 44231F8E-B0FB-470C-9CF3-B0BDF308ADDD

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/spk-ebys>

Mustafa Kemal Mahallesi, Dumlupınar Bulvarı (Eskişehir Yolu) No:156 06530 Çankaya/ANKARA,
Tel: (312) 2929090, Faks: (312) 2929000,

Bilgi için: Oğuzhan DEMİRCİ
Uzman Yardımcısı

İstanbul Temsilciliği: Harbiye Mah. Asker Ocağı Cad. No:6 Süzer Plaza 34367 Şişli / İSTANBUL

Telefon No: (312) 292 8835

Tel: (212) 334 55 00, Faks: (212) 334 56 00

e-posta: iletisim@spk.gov.tr, İnternet Adresi: <http://www.spk.gov.tr>

Kep Adresi: spk@hs01.kep.tr

tarafından da onaylanması halinde, genel müdür ve/veya genel müdür yardımcıları tarafından daha önce belirlenen limitler, daha sonra verilecek limitler için yapılacak hesaplamada dikkate alınmaz.

- Aracı kurumlar tarafından, Seri: V, No: 65 sayılı Tebliğ'in 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamındaki müşteriler için ayrıca bir grup kredisi limiti tanımlanması zorunludur. Bu kapsamdaki müşterilere tahsis edilen grup kredisi limitleri hem kredi komitesi karar defterine hem de elektronik karar defterine işlenir, kararın alındığı tarihte veri depolama kuruluşuna bildirilir.

- Bankaların, işbu İlke Kararı uyarınca sermaye piyasası araçlarının kredili alımına ilişkin olarak elektronik karar defteri tutma ve grup kredisi tahsisi ile ilgili olarak Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'ye bildirim yapma yükümlülüklerinin bulunmadığına karar verilmiştir."

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Erman ÇETE
Daire Başkanı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 44231F8E-B0FB-470C-9CF3-B0BDF308ADDD

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/spk-ebys>

Mustafa Kemal Mahallesi, Dumlupınar Bulvarı (Eskişehir Yolu) No:156 06530 Çankaya/ANKARA,
Tel: (312) 2929090, Faks: (312) 2929000,

Bilgi için: Oğuzhan DEMİRCİ
Uzman Yardımcısı

İstanbul Temsilciliği: Harbiye Mah. Asker Ocağı Cad. No:6 Süzer Plaza 34367 Şişli / İSTANBUL

Telefon No: (312) 292 8835

Tel: (212) 334 55 00, Faks: (212) 334 56 00

e-posta: iletisim@spk.gov.tr, İnternet Adresi: <http://www.spk.gov.tr>

Kep Adresi: spk@hs01.kep.tr

